

Posudek magisterské diplomové práce

Autor/ka práce: Ineza Karčáková

Název práce: Estetika astronomické fotografie

Posudek vedoucí/ho práce ■

Posudek oponenta/ky □

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Tomáš Dvořák, FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně – F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	A
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	B
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	A
Logičnost struktury práce, souvislost jejích kapitol.....	C
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	B
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě).....	B
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava.....	B
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	B
Celkové hodnocení diplomové práce.....	B

Slovní hodnocení diplomové práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Diplomová práce I. Karčákové stručně mapuje vývoj astronomické fotografie a soustředí se primárně na rozdíl mezi dvěma jejími druhy – obrazy využívanými v astronomickém výzkumu a obrazy vesmíru pro širokou, neobdobnou veřejnost. Vzhledem k tomu, že současné „fotografie“ vesmíru jsou v první řadě vizualizacemi rozličných naměřených hodnot, zaměřuje se na jejich estetiku, totiž způsoby vytváření a dotváření obrazů, jež mají evokovat fotografické snímky lidskému oku nepřístupných fenoménů. Vychází přitom z řady odborných i technicky zaměřených titulů a své závěry opírá též o osobní rozhovory s několika českými astronomy. Její výklad vrcholí rozborem tzv. „Sloupů stvoření“, snímku oblasti v Orlí mlhovině pořízeného Hubbleovým dalekohledem. Tento snad nejznámější obraz Hubbleova teleskopu jí přivádí k závěrečným úvahám nad estetickými kategoriemi vznešeného a kých.

Autorka vcelku přesně popisuje základní obrysy vývoje zobrazování vesmírných jevů od Galileiho záznamů teleskopických pozorování po současné komplexní technologie, jakými jsou vesmírné dalekohledy či astronomická spektroskopie. Zdůrazňuje přitom,

že obrazy vesmíru jsou dnes komplexní syntézou dat získaných z nejrůznějších měřicích přístrojů a veřejnosti známé ilustrace vytvářejí mnohdy celé specializované týmy datových analytiků. Práce přitom působí jako prvotní ohledání terénu – což není málo, uvážíme-li, že se autorka musela seznámit s dosti náročnými oblastmi vědy a techniky. Domnívám se však, že koncentrace na konkrétnější případ/y a jejich detailnější popis i analýza by byly ve výsledku mnohem přínosnější. Notoricky známé a mnohokrát pojednané „Sloupy stvoření“ také působí spíše ilustrativně než jako výsledek původního výzkumu autorky. Pokud měla příležitost využít spolupráce s Astronomickým ústavem AV ČR, je myslím škoda, že se nezaměřila raději na způsoby zobrazování a vědecké komunikace v rámci Evropské jižní observatoře, kupř. sítě radioteleskopů ALMA. Myslím, že by taková perspektiva mohla i poněkud korigovat její chápání „pěkných obrázků“ vesmíru jako čistě marketingových nástrojů. Drobnější, spíše technickou výhradu mám též k práci se zdroji a způsobům citování: autorka uvádí nekonzistentně opakované citace, některé jsou neúplné (Greenberd, či spíše Greenberg v pozn. 100), vůbec zvláštní jsou pak odkazy na populárně-vědecký časopis *Kozmos*, kdy autorka kupř. cituje údaje o HST z ročníku 1985. Podobný typ periodika by pak vůbec spíše než jako odborný zdroj mohl sloužit jako materiál pro analýzu forem popularizačních vizualizací.

Diplomovou práci Inezy Karčákové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou B.

Datum: .....30. 07. 2018.....

Podpis: .....